

har man jo tidligere Exempler paa — det har faaledes været Tilfældet med en af Professorene i Historie ved Universitetet — at der er tilstaaet den Vedkommende Ret til at søge Rectorat lig med filologiske Kandidater, fordi han ad anden Veie har vist sig i Besiddelse af saadanne Egenstaber og saadanne Kundstaber, som gjorde ham skikket til en saadan Post. Jeg har det imod denne Lov, at den aabner en videre Udgang, end der er nødvendigt ved den Forandring, der er sket ved Skoleloven. Naar den ærede første Læser gjentog, at den nye Skolelov var slet, men senere rettede det til, at det var Praxis, der var slet, saa have vi der en Anvisning paa den rette Veie. Praxis kan ikke rettes ved en ny Lov, der jo kan blive gennemført lige saa slet som den gamle. Nei, naar Loven i og for sig er fornuftig, men i Praxis er mindre heldig gennemført, saa vil dette efterhaanden rette sig, idet der efterhaanden danner sig en oplyst Mening, der da meget let trænger igennem. Saaledes gik det i 1841. Der var den Gang i Begyndelsen ogsaa flere Punkter, hvor man greb feil, men under Diskussionen, der førtes mellem Lærere, Forældre og andre Interesserede, rettede det sig efterhaanden, Begreberne klarede sig om Lovens sande Mening, og om hvorledes den skulde gennemføres, og saa blev den gennemført som den burde. Jeg forlanger No for Loven til at gennemleve sit første Livsstadium, og jeg forlanger, at man ikke, fordi der er nogle Mangler, kaster det Hele overbord og styrter sig ind i noget Nyt; ved en saadan idelig Reformeren vil det hele Skolevæsen blive ødelagt. Naar det ærede Medlem talte om Udfælgeligheden af at gjenoprette de to nederste Klasser, da er jeg fuldstændig enig deri; jeg ansaa det for en baade økonomisk og en pædagogisk Feil, at man nedlagde dem. Jeg kunde for enkelte Skolers Vedkommende bedre være med til at nedlægge de to øverste end de to nederste Klasser.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Overfor den ærede sidste Læser vil jeg kun tillade mig den Bemærkning, at det forekom mig, at det ærede Medlem undervurderede Betydningen af Magisterkonferentsen. Det ærede Medlem forudsatte nemlig, at den vil være i Stand til at underkaste sig Magisterkonferents, som kun besidder ensidige Kundstaber i eet Fag, men dette er en Feiltagelse. Man vil ikke kunne underkaste sig Magisterkonferents i Remi, i Fysik, i Astronomi, uden at besidde omfattende og grundige Kundstaber i de mathematisk-naturvidenskabelige Fag. Lad mig særlig tage Astronomi, siden jeg nævnte dette Fag sidst. Ingen vil kunne underkaste sig Magisterkonferents deri, medmindre han besidder omfattende og grundige mathematisk Kundstaber. Jeg tror derfor, at det ærede Medlem undervurderer Be-

tubningen af den Garanti, som ligger deri. Den ærede første Læser i Dag (S. Holm) argumenterede paa en, som det forekommer mig, noget besynderlig Maade fra Gjennemførelsen af Loven af 1ste April 1871 gennem den fgl. Anordning. Det ærede Medlem gik nemlig ud fra den faste og firkte Overbevisning, at Gjennemførelsen af Loven af 1ste April 1871 var urigtig, og det ærede Medlem kom derved til den Slutning, at, da jeg havde bestemt, at Privatister ogsaa skulde underkaste sig Prøven i latinist Stil, havde jeg sagt, at, naar det nu en Gang var galt, saa skulde det være galt til Gavn. Jeg er imidlertid gaaet ud fra den Forudsætning, at Gjennemførelsen af Loven af 1ste April 1871 gennem den fgl. Anordning var rigtig; men var den det, — hvad jeg maa forudsætte, at den er, — saa vil det ærede Medlem ogsaa se, at det kun var at rette en Feil, naar samme Regel blev gjort gjældende overfor Privatister som overfor dem, der dimitteres fra Skoler. Denne Sag har altsaa dog to Sider. Et vægtigt Argument mod Lovforslaget fandt det ærede Medlem deri, at jeg en Gang i sin Tid havde været med til at foreslå, at en Bestemmelse om Afgangen til Lærerpøfter ved de lærde Skoler skulde indføres i en Lønningslov. Det kan meget godt være, at jeg har været med til noget Saadant, uden at det deraf følger, at disse to Ting ere uadskillige; det viser meget mere dette, at man tidligere har havt et Forslag til Lønningslov uden en saadan Bestemmelse, og at man meget godt kan have et Forslag til en saadan Bestemmelse skilt fra en Lønningslov. Ligeledes minde det ærede Medlem om, at det vilde være urigtigt at vedtage et Lovforslag af Hensyn til, at man kunde komme til at nedlægge nogle af de lærde Skoler, idet det da vilde være urigtigt paa denne Maade at bestemme Antallet af Rectorer og Overlærere, Adjunkter og saa fremdeles. Men jeg skal gjøre opmærksom paa, at det kun er et Forholdstal, der omhandles i Lovforslaget, og at der altsaa i ingen Henseende præjudiceres Noget, om man ogsaa skulde komme til at nedlægge eller oprette een eller flere Skoler.

Formanden (Krabbe): Det ærede Medlem for Dens Amt 7de Valgkreds (S. Holm), der allerede har havt Ordet to Gange i denne Forhandling, har bedet om Ordet for en kort Bemærkning. Hvis ingen Indsigelse fremkommer derimod, betragter jeg Thingets Santykke til, at jeg giver det ærede Medlem Ordet, som givet uden Afstemning. (Ophold). Det ærede Medlem har Ordet.

S. Holm: Jeg maa først takke det ærede Medlem for Rjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig) for den Understøttelse, som han ydede mig overfor den høitærede Minister, idet han, som det